

Mgr. Patrik Košický
ředitel Kanceláře Ústavu

Praha, 28. května 2009
Č.j.: UST- 190/2009
Počet listů: 9

Vážený pane [REDACTED],

z pověření ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen „Ústav“) Vám zasílám odpověď na Vaši žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Dovolte mi, abych Vám touto formou poděkoval za Váš zájem, který dlouhodobě projevujete v oblasti vyrovnání se s obdobím komunistické totalitní moci. Vzhledem k úkolům, kterým se Ústav dle zákona věnuje, je Vaše popularizační činnost velkým přínosem k jejich plnění, zejm. dle § 4 písm. f) zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, ve znění nálezu ústavního soudu č. 160/2008 Sb., dále jen „zákon.“

V úvodu si dovoluji upozornit, že ačkoliv je Váš dopis „žádostí o vyjádření k ...připomínkám“, jedná se vzhledem k citovanému zákonu č. 106/1999Sb o žádost o informace a její vyřízení tedy musí respektovat meze tohoto zákona. Pokud si přejete znát názory členů Rady Ústavu nebo jeho ředitele, zajisté je Vám rádi sdělí. Nejedná se ovšem o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., protože ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., nemohou být součástí této odpovědi. (Jakkoliv zákon č. 106/1999 Sb. nepřesně hovoří o neexistenci „povinnosti“ jde v § 2 odst. 4 tohoto zákona o to, že se nejedná o „informace“ ve smyslu zákona). Dále mi nepřísluší komentovat ty části Vašeho dopisu, které ač formálně vypadají jako dotazy, jsou vyjádřením Vašeho názoru na předmět dotazu. Z uvedeného důvodu tedy odpovím na ty části Vašeho dopisu, které jsou žádostí ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb..

K jednotlivým bodům Vaší žádosti:

Ad1) *Je pravdou, že Vaše kancelář a přilehlá místnost, po bývalém ministru Mlynářovi v této moderní budově, byla renovována nákladem cca 900.000,-Kč? Je-li tomu tak v čem Vám nevyhovovala, resp. co v ní chybělo pro výkon Vaší funkce?*

Objekt Ústavu v Siwecově ulici byl postaven v letech 1975-1979 a byl užíván různými komunistickými organizacemi, následně se zde od svého založení nacházelo Ministerstvo informatiky a po jeho sloučení s Ministerstvem vnitra zde nejprve sídlily součásti ministerstva vnitra vzniklé z útvarů bývalého Ministerstva informatiky, později též Odbor archiv bezpečnostních složek Ministerstva vnitra ČR, který se stal zárodkem budoucího Ústavu a Archivu bezpečnostních složek. Ve svém dotazu používáte ve vztahu k této budově adjektivum „moderní“ patrně nikoliv ve smyslu architektonického slohu, ale ve vztahu ke stavu a funkčnosti budovy. V této souvislosti mi dovoluji, abych Vás seznámil s fakty: Při vzniku Ústavu a Archivu bezpečnostních složek byl tento objekt určen jako sídlo obou institucí. Od této doby se obě instituce snaží uzpůsobit své sídlo tak, aby vyhovovalo jak potřebám fungování institucí, jejichž činnost je do značné míry zaměřena na komunikaci s veřejností, a to jak při plnění striktně zákonných úkolů (např. zpřístupňování archiválií), tak i obecné popularizační a vzdělávací činnosti, která rovněž patří mezi hlavní úkoly Ústavu. V minulém roce byla vybudována nová knihovna Ústavu, která nese jméno Jána Langoše a je přístupná i veřejnosti. Ústav od svého vzniku pro veřejnost pořádá ve svých prostorech pravidelné čtvrtletní semináře, věnované tématům souvisejícím s dějinami totalitních a autoritativních režimů, které existovaly na území bývalého Československa. Veřejné semináře jsou volně přístupné a jsou určeny všem zájemcům z řad široké veřejnosti. Sídlo obou institucí ovšem nebylo zřízeno za tímto účelem. Masivní pancéřové dveře, kterými jsou některé jednací prostory vybaveny spíše odrazují a v praxi komplikují činnost.

Předchozí uživatel, Ministerstvo informatiky, nechalo vypracovat technologický posudek na stav budovy, z něhož vyplynulo, že budova nevyhovuje současným normám, především co se týče tepelně-technologických parametrů. Na základě těchto zjištění vznikla v roce 2005 projektová dokumentace na opravu tehdejšího stavu a dokonce bylo vydáno stavební povolení. Součástí projektu byla výměna

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwecova 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

pláště a všech oken budovy. Výše finančních prostředků na ministerstvem nerealizovanou investici byla odhadnuta na několik desítek milionů korun, které však Ústav pro studium totalitních režimů nemá k dispozici. Proto se v prvním roce svého působení rozhodl investovat do velké zasedací místnosti (kapacita 80 lidí), kde se konají již uvedené semináře pro veřejnost, tiskové konference a další akce, a také do rekonstrukce kanceláře ředitele, kde jsou přijímány tuzemské i zahraniční návštěvy. V oblasti snahy o vytvoření příjemného prostředí pro badatele, veřejnost i oficiální návštěvy (objekt Siwiewcova již navštívili např. velvyslanci USA, Lotyšska, Polska, Ukrajiny, představitelé partnerských organizací z Polska, Maďarska, Německa, Rumunska, Bulharska, USA, ústavní činitelé a další), jakož i pro zaměstnance, je před Ústavem ještě veliký kus práce, přičemž nemůžeme zapomenout na fakt, že část Archivu bezpečnostních složek sídlí v prostorech nevyhovujících nebo pronajatých. V této věci byly již v roce 2008 podniknuty kroky k získání budovy, kde by byly soustředěny všechny archiválie, které spravuje Archiv bezpečnostních složek.

Kromě prostor určených primárně badatelům a veřejnosti (přednáškový sál, knihovna Jána Langoše, badatelna, vybudování toalet pro imobilní osoby) bylo třeba upravit i nedůstojné prostory určené primárně k přijímání oficiálních delegací – jedná se o místnost v 5. patře, která slouží jako jednací místnost pro oficiální návštěvy a jako kancelář ředitele. Místnost vykazovala značný stupeň opotřebení a byla poměrně nešťastně řešena, což neumožňovalo její plnohodnotné užívání jako jednací místnosti. To, že účel rekonstrukce byl v důstojné reprezentaci Ústavu a nikoliv jeho ředitele lze dovést z celkové koncepce výzdoby vstupní haly, průchozích prostorů a jednacích místností, jakož i z toho, že kanceláře ostatních členů vedení Ústavu ani Archivu bezpečnostních složek rekonstrukcí neprošly. Rekonstrukce kanceláře ředitele byla provedena na konci roku 2008 za celkovou částku 848.852,- Kč vč. DPH. Dovoluji si upozornit, že použitelné kusy předchozího vybavení byly využity v rámci Ústavu na výměnu za ty, které byly ještě opotřebovanější. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem ve vazbě na důstojnost ústavu jako instituce zastupující Českou republiku na mezinárodním fóru jsme přistoupili ke změně tohoto stavu, který byl započat architektonickým návrhem. Po předložení architektonického návrhu a jeho schválení byla z důvodu transparentnosti

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiewcova 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

zaslána výzva více zájemcům k podání nabídky na veřejnou zakázku dle § 12 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Po vyhodnocení došlých nabídek byla komisí vybrána nabídka firmy s nejnižší nabídkovou cenou (jež byla jediným kritériem hodnocení), se kterou Ústav podepsal smlouvu o dílo. Akce byla registrována v Informačním systému programového financování v podprogramu č. 155012 - Reprodukce majetku Ústavu pro studium totalitních režimů, který spravuje Ministerstvo financí ČR. V této souvislosti zároveň odkazujeme na zveřejněné vyjádření k informacím o financování Ústavu na internetové stránce Ústavu <http://www.ustrcr.cz/cs/vyjadreni-k-informacim-o-financovani-ustavu>.

Domnívám se, že v celkovém objemu investic do rekonstrukce objektu se vzhledem k přínosu jedná o částku vynaloženou účelně, lze se domnívat, že nedorozumění, které v dané oblasti vzniklo, bylo zapříčiněno nedostatečnou konkrétností odůvodnění potřebnosti uvedené úpravy.

V této souvislosti si dovoluji uvést ještě jeden názor: všechny stavebně technické změny by měly být činěny s ohledem na horizont fungování Ústavu. Zatímco Archiv bezpečnostních složek se dle § 17 zákona č. 181/2007 Sb. dnem 1. ledna 2030 stává součástí Národního archivu, u Ústavu zákonodárce takovou časově omezenou úlohu nepředpokládá. Snažíme se tedy budovat vybavení Ústavu tak, aby skutečně dlouho vydrželo, neboť vyrovnání se s komunistickým totalitním režimem i dobou nesvobody bude, jak mi jistě dáte za pravdu, vyžadovat dlouhodobé úsilí.

Ad 2) *Je pravdou, že USTR zakoupil pro Vaši potřebu nový vůz v ceně přes 1.000.000,- Kč? Dosavadní počet, údajně 9 ks automobilů, USTR nepostačoval?*

Ohledně nákupu osobního vozu Škoda Superb si dovoluji uvést některé informace, které snad mohou přispět k objasnění věci. Ke dni faktického vzniku - 1. 2. 2008 - Ústav převzal několik vozů různé kvality a stáří. Služebním vozem ředitele Ústavu byl vůz BMW, řady 5, z roku 2002, v předchozí době provozovaný Ministerstvem vnitra. V té době byl kilometrový stav tohoto vozu 111 tis. km za 10 měsíců Ústav najezdil dalších 17 tis. km za tu dobu byl 4x opravován. Tento vůz měl kromě uvedené poruchovosti i vysoké provozní náklady, což jeho využití rovněž značně determinovalo. Kromě neekonomičnosti provozu a oprav hrozila i porucha na

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiecová 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

delších nebo důležitých cestách. Z těchto důvodů bylo přijato rozhodnutí, nahradit tento sice luxusní, ale velmi poruchový vůz manažerským vozem české značky. Na základě toho Ústav zakoupil v roce 2008 nový vůz Škoda Superb zejména pro plnění pracovních úkolů Rady Ústavu a ředitele Ústavu. Akce byla registrována v Informačním systému programového financování v podprogramu č. 155012 - Reprodukce majetku Ústavu pro studium totalitních režimů, který spravuje Ministerstvo financí ČR. Nákupu automobilu předcházela z důvodu transparentnosti výzva více zájemcům o veřejnou zakázku dle § 12 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, kde jediným kritériem hodnocení byla nejnižší nabídková cena. Autorizovaný dealer, který podal nabídku za obeslanou firmu ŠKODA AUTO, a.s., ve své nabídce poskytl Ústavu významnou slevu (konečná cena činila 1.107.611,- Kč vč. DPH) a zároveň splnil všechny podmínky zadavatele. V době nákupu vozu nebyly známy dopady krize automobilového průmyslu, pročež byla cena ve vztahu k tehdejšími cenám výhodná.

V roce 2008 bylo na základě delimitací při vzniku obou institucí ve vozovém parku Ústavu celkem devět osobních automobilů různého stáří, technického stavu i značek, na konci roku Ústav zakoupil výše zmíněný vůz Škoda Superb a pro přepravu osob a nadměrného materiálu MPV Volkswagen Caravelle. Na konci roku 2008 tedy Ústav disponoval počtem jedenácti služebních motorových vozidel s tím, že na počátku roku 2009 došlo k vyhodnocení jejich využití a hospodárnost provozu. Z důvodů hospodárnosti při využívání vozového parku Ústavu byl zredukován počet automobilů o tři (včetně výše uvedeného BMW) a tyto pro Ústav nevhodná vozidla byla nabídnuta ostatním organizačním složkám státu a státním organizacím podle § 19 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. V dubnu tohoto roku byl na základě zápisu o převodu příslušnosti hospodařit s majetkem státu tento majetek převeden na jinou organizační složku státu. V současné době tedy Ústav disponuje osmi služebními motorovými vozidly: 2 x Škoda Superb (1 x r. v. 2008, 1x starší model - r. v. 2002), 2 x Škoda Octavia Combi (r. v. 2007), 2 x Škoda Octavia (r. v. 2004, r. v. 2003), 1x Škoda Fabia (r. v. 2001), 1x Volkswagen Caravelle (r. v. 2008). Současný věkový průměr vozového parku Ústavu pro studium totalitních režimů jsou necelé čtyři roky. Všechna vozidla, kterými Ústav disponuje,

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiecova 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

může využívat kterýkoliv zaměstnanec k plnění služebních povinností, pokud splňuje zákonné podmínky (ŘP, školení řidičů a zdravotní způsobilost). Vozidlo s řidičem je primárně určeno pro využívání vedením Ústavu a Radou Ústavu. V odůvodněných případech je mohou využívat i další zaměstnanci (přeprava na televizní vystoupení, při konferencích atd.)

Lze uvést, že v této době po provedené optimalizaci jsou potřeby Ústavu co do množství i složení automobilové techniky saturovány.

Ad 3) *Je pravdou, že roční rozpočet USTR 183.000.000,-Kč je rozdělen v poměru ABS 39% a USTR 61%?*

Kapitola 355 – Ústav pro studium totalitních režimů (dále jen „kapitola 355“) hospodařila v roce 2008 s finančními prostředky ve výši 183 793 tis. Kč, z toho Ústav hospodařil s finančními prostředky ve výši 110 981,53 tis Kč tj. 60,38 % a Archiv hospodařil s finančními prostředky ve výši 72 811,47 tj. 39,62 %.

Na základě zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů je Archiv na základě § 12 odst. 2 přímo řízený Ústavem a jsou mu jím i přidělovány finanční prostředky pro příslušný rozpočtový rok.

V dubnu 2008 došlo, na základě ustanovení § 2 odst. 4 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě došlo z rozhodnutí Ministerstva financí na základě vymezení činností Ústavu a Archivu a k rozdělení rozpočtu kapitoly 355 na dva samostatné odvětvové paragrafy, pod kterými jsou sledovány činnosti jednotlivých organizačních složek státu. Ústav podle ustanovení § 4 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů především zkoumá a nestranně hodnotí dobu nesvobody a období komunistické totalitní moci, zkoumá antidemokratickou a zločinnou činnost orgánů státu, zejména jeho bezpečnostních složek, a zločinnou činnost Komunistické strany Československa, jakož i dalších organizací založených na její ideologii, analyzuje příčiny a způsob likvidace demokratického režimu v období komunistické totalitní moci, dokumentuje účast domácích a zahraničních osob na podpoře komunistického režimu a odporu proti němu, získává a zpřístupňuje veřejnosti dokumenty

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiewcova 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

vypovídající o době nesvobody a období komunistické totalitní moci, zejména o činnosti bezpečnostních složek a formách pronásledování i odporu, a proto je činnost Ústavu sledovaná pod paragrafem 6219 – Ostatní veřejné služby jinde neuvedené.

Archiv podle ustanovení § 13 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů především zpřístupňuje a zveřejňuje dokumenty a archiválie týkající se bezpečnostních složek podle zákona o zpřístupnění svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti a podle zákona o archivnictví a spisové službě, zabezpečuje přístup k dokumentům a archiváliím a poskytuje nezbytnou pomoc a informace státním orgánům příslušným k bezpečnostnímu řízení, popřípadě k šetření podle zákona o ochraně utajovaných informací, zpravodajským službám České republiky k plnění jejich úkolů a orgánům činným v trestním řízení pro účely trestního řízení, kontroluje výkon spisové služby u Ústavu a provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u Ústavu a u držitelů dokumentů vzniklých z činnosti bezpečnostních složek v období komunistické totalitní moci, pokud jde o tyto dokumenty, a proto je činnost Archivu sledovaná pod paragrafem 6211 – Archivní činnost.

Podrobnější informace o výši rozpočtu kapitoly 355 lze nalézt na následujícím odkazu: <http://www.ustrcr.cz/data/pdf/uredni-deska/rozpocet-2008.pdf>

Ad 4) ***Jaký byl výsledek hospodaření, případně jak dopadl audit za rok 2008?***

Organizační složky státu vyhotovují a ke dni 30. dubna 2009 předkládají návrh závěrečného účtu za rok 2008 Ministerstvu financí ČR, potažmo vládě ČR a Parlamentu ČR, kterým uzavírá správce kapitoly hospodaření minulého roku. Návrh závěrečného účtu kapitoly obsahuje dosažené rozpočtové příjmy a výdaje vlastní kapitoly a jím řízených organizačních složek státu. Návrh závěrečného účtu kapitoly 355 byl sestaven ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky č. 581/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu.

Dne 28. května 2008 byl návrh závěrečného účtu kapitoly 355 za rok 2008 schválen Ústavně-právním výborem Poslanecké sněmovny ČR.

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiecová 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz

Ad 5) *Neznepokojuje Vás, že USTR opustili mladí, vzdělaní historici, Vaši bývalí přátelé, kteří odvedli kus poctivé práce – včetně publikační činnosti (kterou veřejnost nyní postrádá) a kteří pomáhali USTR zakládat? Na jejich místa nastupují často méně vzdělaní, přičemž mnozí z nich byli proti vzniku USTR? Dovolím si připomenout, že proti vzniku USTR byli např. současná předsedkyně Rady USTR Naděžda Kavalírová, Jiří Pernes, Ivana Kaucká, Jan Kalous, kteří nyní zastávají vysoké funkce – viz odkazy na Google. Nyní na Vás pění samou chválu. To Vás neznepokojuje?*

Tento bod žádosti se dotazuje na názor a dle ustanovení § 2 odst. 4) zákona č. 106/1999 Sb., se Ústavu netýká povinnost poskytovat informace v případě, že je dotazováno na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Posláním Ústavu je nestranné hodnocení naší minulosti, proto usiluje o zachování apolitičnosti a neposuzuje historiky a vědce dle jejich postojů, ale přistupuje k nim naprosto rovně při plnění úkolů Ústavu ve smyslu § 4 zákona č. 181/2007 Sb. V roce 2008 byla konstituována Vědecká rada Ústavu, jako poradní orgán ředitele pro badatelskou činnost Ústavu, jejíž různorodé složení je dostatečným garantem zachovávání nestrannosti v oblasti výzkumné a badatelské činnosti. V odboru zkoumání totalitních režimů působí 39 zaměstnanců; z jednatřiceti vysokoškoláků má 9 vysokoškolské vzdělání vyšší kvalifikace a další 4 usilují o jeho získání. Je pravdou, že několik mladých historiků se rozhodlo rozvázat s Ústavem pracovní poměr, nijak to však neohrozilo další činnost Ústavu, na jejich místo byli přijati odborníci s adekvátním vzděláním a bohatou zkušeností v dané oblasti. Na druhou stranu Ústav se při plnění svých zákonných úkolů maximálně snaží spolupracovat s těmi, kteří se proti oběma režimům, jejichž výzkum a nestranné hodnocení je Ústavu zákonem uloženo, aktivně postavili.

Ad 6) *Je pravdou, že jste v jednání s vydavatelem Michalem Rybkou, který m.j. vydal knihu proti bratřím Mašínům od Miroslava Kačera „Mašínové proti“?*

Obdobně jako u bodu 5. Váš dotaz směřuje k budoucímu rozhodnutí, proto se povinnost poskytovat informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., Ústavu netýká. Při plánování činnosti na rok 2009 v oblasti vydávání publikací Ústav oslovil řadu vydavatelstev s nabídkou koedice některých publikací připravovaných Ústavem. K tomuto kroku přistoupil Ústav s ohledem na současnou ekonomickou krizi a v návaznosti na finanční opatření v rámci státního rozpočtu s cílem zachování navrženého počtu publikací. Vydavatelstvo Rybka Publisher, které se věnuje vydávání historické literatury a literatury faktu, bylo jedním z oslovených vydavatelstev, ale uzavření smlouvy o spoluvydávání publikací nebylo uskutečněno.

Ad 7) *Nevadí Vám, že člen Rady USTR, politický vězeň Čestmír Čejka je i členem správní Rady ŠKODA Plzeň, kdy jde o jasný střet zájmů, tedy porušení zákona?!*

Obdobně jako u bodu 5 a 6. Navíc uvádím, že ustanovení § 7 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, upravuje volbu, odvolávání a podmínky pro kandidáty členů Rady Ústavu. Volba členů Rady spadá do kompetence Senátu Parlamentu České republiky, proto Vám doporučujeme obrátit se s žádostí přímo na Senát.

Jakkoliv Ústavu naprosto nepřísluší komentovat složení Rady Ústavu, které je ve výsostné pravomoci Senátu Parlamentu České republiky, dovoluji si uvést, že nepovažuji za důstojné zpochybňovat legitimitu Senátem řádně zvolených členů Rady Ústavu, a již vůbec ne členů z řad Konfederace politických vězňů.

S pozdravem

Vážený pan

Ústav pro studium totalitních režimů

Siwiecova 2
130 00 Praha 3

Poštovní adresa: P.O.BOX 17, 110 06 Praha 1

Tel.: + 420 221 008 322
Fax: + 420 222 715 738
E-mail: sekretariat@ustrcr.cz
www.ustrcr.cz